

Zéró szint

Sirbik Attila beszélget Duliskovich Bazillal

DULISKOVICH BAZIL 1969-ben született a kárpátaljai Nagyszőlősen. Az Ungvári Képző- és Iparművészeti Szakközépiskola elvégzése, majd rigai tanulmányútja után a Magyar Képzőművészeti Egyetem festő szakán tanult, és részt vett az egyetem posztgraduális képzésén. 1991 óta Budapesten él és dolgozik. Műveit számos egyéni és csoportos tárlaton, többek között Rómában, Bécsben, Berlinben, Stuttgartban, Párizsban és Moszkvában is kiállították.

Sirbik Attila: Fontos számodra a történeti narratívák megjelenítése?

Duliskovich Bazil: Nem hiszem, hogy bármit el akarnék mesélni. Ez a realisztikus ábrázolásmód átka – ha valami nem absztrakt, akkor csak valami történet lehet. Persze ez nem ilyen egyszerű. Én már rég leszoktam arról, hogy bármilyen támpontot adjak a mű befogadásához, egyetlen kapaszkodó a cím, ami lehet rávezető, de legtöbbször félrevezető vagy kizökkentő is,

DULISKOVICH BAZIL
Hortus Magicus, 2020.
olaj, vegyes technika,
vászon, 140 x 100 cm

de azért persze próbálkozzunk. Egy műalkotásnak ideális esetben több olvasata is van. Tegyük fel, adott egy festmény és egy cím, a néző lát benne egy történetet elmosolyodik és tovább megy, de ha egy kicsit erőlködik, tovább gondolhatja a mesét, kikerekítheti és befejezheti. Már nagyon jó, de azon túl megközelítheti a melót filozófiai szempontból is, láthat benne egy szociális problémára való reflektálást, de eszébe juthat róla a dédnagyanya és a mulandóság. Bármí, vagy inkább, kinek mi. Minden rajta múlik, a nézőn. A mai átlagos befogadó lusta, támpontot és magyarázatot kér. Mi művészek kényeztettük el őt a sok hozzáfűzött magyarázkodással, attól a félelemtől vezérelve, hogy nem tudjuk befogadtatni és elfogadtatni a látásmódunkat. Mi mondjuk meg mit kell látnia és mit kell éreznie egy kép kapcsán? Nem, mert ezzel megöljük a felfedezés lehetőségét vagy örömet. Viszszatérve az eredeti kérdésre: nem tartom fontosnak a történeti narratívát. Ha valaki csak történeteket lát a munkáimban, az sem baj, engem nem zavar.

SA: Megjelenített történeteidben te magad is jelen vagy, vagy inkább tanúként, egyfajta megfigyelői pozícióba helyezkedve hozod létre többretegű alkotásaidat?

DB: Akkor lesz valakiből jó művész, ha őszinte, és azt csinálja, ami izgatja és felébreszti az éjszaka közepén. Ezt mondjuk rég tudjuk. Ha így cselekszik, egy idő után látható lesz ő maga az alkotásaiban. A személyisége, az érzelmei, a félelmei, és így tovább. Később ez összefogja és egységessé teszi az egész életművét. Én nagyon tisztielem és csodálom azokat a művészeket, akik egy valamilyen problémára koncentrálnak, és ez meghatározza az egész munkásságukat és ennek szentelik az egész életüket. Itt sok-sok művészt fel lehetne sorolni. A kedvencem ilyen tekintetben Morandi. Pengeélen táncolt, és bármikor elveszíthetett volna mindent, amiben hitt. Ismételte magát? Nem. Folyamatosan keresett, a nagy bukás fekete felhője fenyegetően ott lebegett fölötte. Minden egyes munkában jelen van a fickó, annak ellenére, hogy tulajdonképpen csendéletekről beszélünk. Amit én csinállok az agy borzasztó kaotikus katyvasz. Folyamatos kísérletezés. Minden sorozat más, mind technikailag, mind tartalmilag. Vannak visszatérő motívumok, de majdnem mindig más kontextusba helyezve. Az egészet nézve nem nagyon áll össze a kép. Én ilyen vagyok és ez ellen nem is küzdök. Ennek ellenére, akik ismernek, azt mondják van valami megfoghatatlan, ami összefogja a dolgot. Remélem én vagyok az. Ámen.

2021_8

SA: Identitásod szempontjából meghatározóak a közelmúlt eseményei, a költözések, a soknemzetiségű családból való származásod. Ezeket mind, valamilyen formában átültetted a képzőművészeti gyakorlatodba is?

DB: Tudatosan biztos nem, kivéve egy esetet. 2015-ben csináltam egy installációt *Identity Mover* címmel. Ez volt az egyetlen olyan kísérlet, amikor megpróbáltam az ezzel kapcsolatos érzéseimet valamilyen formában megjeleníteni. Inkább egyfajta kérdés volt, saját magamnak. Így érzek? Jól látod, ez ilyesmí? Amit érzek még most is, az egyfajta zavar, amit tulajdonképpen élvezek. Nagyon régóta élek itt, családom van és egzisztenciám. Azt lehet mondani, hogy nem átélem, hanem átvettem a magyarok összes örömet, és persze baját is. Akkor én magyar lettem (?). Mégis van valami, ami nem enged el teljesen, és ez valamiért egy frissen tartó, jó érzés.

SA: Művészeted kapcsán nem szereted az olyan címkéket, mint kelet-európai, szláv, poszt-szovjet?

DB: Igen, szoktak ilyesmiket erőltetni. Van, akinek ez valamiért fontos. Nézd, én nem nagyon messze Magyarországtól, de egy egészen más kultúrában éltem 21 éves koromig. Lenin szobrok és portrék lépten-nyomon. 14-15 évesen a *Bűn és bűnhődést* és a *Háború és békét* kellett olvasnom. Csak zárójelben megjegyezném, hogy ez a két nagy orosz szerintem nem a kamaszoknak írhatta ezeket a regényeket. Extraktét ott volt a háromnyelvűség. Szóval, én másban nőtem fel, és másból meríték, de csak ennyi. Kicsit másmilyen vagyok. Ezek nagyon jól hangzó fogalmak, de jelzőként használni az én esetemben fölösleges, mert nem illenek rám, ráadásul amikor egy művészre kezdik aggatni őket nem is értem mire gondolnak pontosan. Milyen egy kelet-európai művész? Sokkal mélyebb gondolkodású, mint egy jólétben született felületes nyugati, de nem elég hagyománykövető, nem úgy, mint a fegyelmezett keleti művész? Vagy esetleg az, aki a kelet-európai térségben, a múltban lezajlott borzalmakat dolgozza fel újra és újra, és csak barnás színeket használ, amikor ezeket megfesti? Vagy nézzünk egy szláv művészt, de pontosítsunk – legyen keleti szláv. Az milyen vajon, biztos orosz, olyan ortodox vagy mi. Nekem itt azonnal beugrik a szakralitás. Akkor ez csak egy szakállas kortárs ikonfestő lehet. Ez lenne a szláv? Amikor egy ukrán vagy egy orosz ember azt mondja neked, ugorj fel hozzá egy kávéra, meglepődsz, amikor felugrasz, mert egy megterített asztal fog várni rengeteg

DULISKOVICH BAZIL
Assumed
Configuration, 2021.
olaj, vegyes technika,
styrofoam, 62 x 52 cm

finomsággal és valahogy egy gyöngyöző üveg hideg vodka is előkerül a hűtőből. Na ez nagyon szláv.

A poszt-szovjet kapcsán valami politikai, társadalmi vagy szociális problematika ugrik be mindig, biztos kiváló téma egy konceptuális művész

DULISKOVICH BAZIL
Ceremony, 2021.
olaj, vegyes technika,
vászon, 64 x 64 cm